

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1869

Synopsis Partis Posterioris Tomi Septimi De Actis Sactorum Octobris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67915](#)

SYNOPSIS

PARTIS POSTERIORIS TOMI SEPTIMI

DE ACTIS SANCTORUM

OCTOBRIS.

Hec pars posterior tomii septimi Octobris diem sextum decimum hujus mensis complectens, Sanctos *triginta septem* nominatim cum Sanctis Martyribus *sexcentis triginta septem* anonymis recenset. De his quatuor in classes, quarum tres priores quidem ecclesiastici, monastici et saecularis status viros; quarta vero cuiuscumque conditionis foeminas continet, divisis, his pauca pro more Majorum nostrorum secundum ordinem, quo in hac parte tomii Octobris septimi dantur, premissimus.

EX STATU ECCLESIASTICO.

Classem hanc aperit *Eliphius*, qui paulo post medium quartum saeculum martyrum subiit. De *Colmanno*, saeculo sexto Killruadhensi in Hibernia episcopo, paucula, eaque suis impedita difficultibus, statuere nobis licuit. *Magnobodus*, Andegavensis episcopus, circa annum **DCLXX** defunctus, binos biographos nactus est, *Anonymum coævum*, quem edimus, et *Marbodium* episcopum Rhedenensem, qui priorem Vitam tertiore et contractiori stylo, fere ad amussim, expressit. Anno probabilius **DCLXXXIII** *Mummolinus seu Mummolenus*, S. Eligii in cathedra Noviomensi et Tornacensi successor, obiit: hujus Sancti Acta, hactenus inedita et Commentario prævio adornata, damus ex veteri Ms. codice Noviomensi. Ad saeculum octavum pertinet *Ambrosius Cadurcensis* episcopus circa annum **DCLXX** vita functus, cuius Acta ab auctore subæquali scripta, damus ex antiquo satius codice, collato cum Ms. Reginæ Sueciæ. Proximum sibi locum vindicat *Lullus*, Moguntinus archiepiscopus et S. Bonifacii Martyris discipulus ac successor. Obiit Sanctus anno **DCLXXXV**, ejusque Acta satis vetusta Commentario prævio illustravimus. Gloriosum agmen claudit vir sanctitate insignis, *Bertrandus*, Convenarum episcopus, cuius Vitam coævam, jam pridem editam, sed ad optimum exemplar collatam, reecidimus, premisso Commentario prævio, in quo variae quæstiones ad chronologiam et topographiam spectantes eludantur.

Tomus VII Octobris, Pars Posterior.

EX STATU MONASTICO.

De *Malo seu Maleo*, quem græca Kalendaria Eremitam, Patrem et Thaumaturgum appellant, pauca supersunt, incertumque est saeculum, quo floruit; sed documentorum paritas aliquousque monstrat illum ad antiquiora tempora pertinere. In persecutione Vandalica mortem pro fide catholica appetiere anno **CCCLVIII** aut sequenti, *Martinianus*, *Saturianus* eorumque fratres duo: hi e servitio elapsi, suadente Maxima Virgine, eorum conserva, in monasterium Tabracense confugrunt; unde vi abrepti plurima tormenta sustinuerunt, ut late describit Victor Vitenensis. In Commentario prævio ad Vitam *Juniani*, retractata sunt illa quæ Majores nostri ad diem **xxv Junii** de *Amando Juniani* magistro, dixerant; dein utriusque Sancti ab homonymis distinctio late indicata fuit. In annum circiter **DCXXVII** incidit obitus *Galli* discipuli S. Columbani, licet plerique recentiores tempus emortuale usque ad annum quadragesimum quintum saeculi septimi prorogare contendant: in Commentario prævio variae questiones attinguntur, quæ Acta S. Columbani et initia celebris monasterii S. Galli illustrant. Vitam S. Galli octavo saeculo exarata e Monuments Germaniae historicis Cl. Georgii Henrici Pertz edimus. E Flodoardi Historia ecclesiae Remensis damus Acta *Balderici Falcomontensis* atque hac occasione puncta quædam ad antiquitates Remenses spectantia examinantur. *Baldericum* in hac classe excipit *Bercharius*, Martyr, fundator monasteriorum in Altovillari et Dervo, cuius Acta ex antiquioribus documentis scripsit saeculo x Adso, Dervensis abbas. Qui sequitur *Vitalis*, in Ratiatensi pago eremita, distinguitur imprimis ab aliis ejusdem nominis Confessoribus; ac dein inquiritur in ejus ætatem satis dubiam, quæ tamen ante medium saeculum nonum effluxisse videtur: quibus omnibus subnectitur Sancti Vita ex duplice Breviario Ms. Trencorchiensi extracta, et suppleta ex Ms. Gallico ecclesiæ S. Vitalis. Eodem circiter tempore vixit *Gurdanius* sive *Gurdinellus* Duaci cultus; sunt

A

non

SYNOPSIS PARTIS POSTERIORIS TOMI SEPTIMI.

non pauci erudit, qui duplum hic sibi fingunt Sanctum, sed probabilibus monstramus argumentis unum eundemque, immutato licet aliquantis per nomine, designari. Paucula nobis servavit antiquitas de *Germano* eremita et Martyre, in Arvernia; incertum quoque vite tempus quod tamen medium saeculum undecimum antecessit. *Anastasius*, monachus et eremita in Gallia, circa annum MLXXXV defunctus, biographum nactus est coevum, Galterium, cui tamen non plane assentimus, quando referunt Sanctum fuisse missum in Hispaniam ad praedicandum Sarracenis; probabilior enim nobis est scopus missioni praefixus abolitio liturgiae Hispanae et rituum Romanorum inducere. Exeunte saeculo duodecimo floruit Eboli, in dioecesi Salernitana regni Neapolitani, *Bernerius*, eremita, cuius Vita, centum fere annis post mortem scripta et adhuc anecdota, editur: atque hac occasione Bienerum quemdam Uxamensem, qui numquam exstitit, ex catalogo Sanctorum expunximus.

EX STATU SÆCULARI.

Qui primi in hac classe occurrunt, Martyres sunt, primis Ecclesie saeculis gloriose certamine perfuncti: *Bassianus*; *Saturninus* cum *Nereo*, *Mireo*, *Ausido* et sociis CCLXV; *Leontius* cum sociis *Domitio*, *Terentio* et *Domino*. Vandalis in Galliam irruptentibus, circa annum CCCVI martyrum subiisse videtur *Silvanus*: celebatur olim

in Agedunensi cœnobio agri Lemovicensis, qua occasione ejusdem monasterii origines discutiuntur. *Salvium* Autiodorensim, eundem statuimus cum Nivenensi, sed diversum ab Albigensi. *Gaudericus*, qui vixit ante saeculum decimum, fertur coluisse pietatem dictam Angelus, unde nascitur et discutitur quæstio de origine hujus devotionis, simulque inquiritur in varias accessiones factas Angelicæ salutationi, prout reperiatur in sacris libris.

EX STATU FEMINEO.

Cæram ex Hieronymianis nobis notam, licet Asiae deputet Rabanus, ad Africam potius propter unanimem aliorum martyrologorum auctoritatem pertinere cum sociis CCLXX censemus. Tempore probabiliter Juliani apostatae passa est. *Bolina*, que in agro Bassiniacensi dioeceseos Lingonensis colitur: fertur caput amputatum propriis manibus gestasse, ac ostenditur id genus miraculi frequenter Sanctis in Gallia Martyribus affungi. Martiniani et sociorum consors fuit *Maxima*, Virgo, que liberata a jugo Vandalico, multarum virginum mater postea exstitit. De *Kiara*, Virgine, pleraque nos latuerunt; constare tamen videtur illi deberi originem monasterii Kilchreas in provincia Momoniæ, in Hibernia. Arvernia tandem nobis offert pro coronide *Bonitam*, Virginem Brivate cultam, cuius res gestas plerasque delevit oblivio.

INDEX